

“La Mélodie i el gust francès”
Fauré, Gounod, Debussy, Toldrà, Mompou, obres per a cor i piano

PROGRAMA

Charles Gounod 1818-1893

Prière du soir
L'Absent
Aimons-nous
Mignon

Claude Debussy 1864-1918

Bruyeres, Prelude V del segon llibre
Romanze

Gabriel Fauré 1845-1924

Madrigal op. 35
Les berceaux op. 23
Les djinns op.12
Pavane op. 50

Frederic Mompou 1893-1987

Cantar del Alma
Canción y Danza n. 6
Damunt de tu només les flors

Eduard Toldrà 1895-1962

A l'ombra del lledoner

Xavier Montsalvatge 1912-2002

Punto de Habanera

STUDIUM

Soprano solista: Raquel Ribas

Pianista: Andreu Riera

COR

Sopranos I:

Maria Mulet, Raquel Ribas, Maria Rosselló, Maria Rosselló Pérez

Sopranos II:

M José Campaner, Bàrbara Femenías, Joana M Furió, Francesca M Salas

Contralts:

Gemma Clarissó, Amelia Forteza, Virginia Forteza,
Ció Gener, Rose-Marie Iglesias, Montserrat Sobrevies

Tenors:

Antonio Aragón, Guillem Nicolau, Jordi Homs, Àngel M Pomar

Baixos:

Joan J. Fiol, Jaume Lull, Pere Mateu, Llorenç Melià,
José Gabriel Serrano, Joan Carles Simó

Director: Carles Ponseti Verdaguer

Xerrada introductòria al concert: Mercè Pons; compositora

“La Mélodie i el gust francès

Carles Ponseti Verdaguer

Avui dia podem trobar moltes paraules que es refereixen a una obra cantada, heus aquí alguns exemples: cançó, tema, melodia, tonada, balada, romança, ària, cantinela, copla, bolero..., quasi tots aquests termes s'identifiquen per l'idioma en què es canten, la forma, la mètrica, el ritme... tot això ens aporta informació per identificar l'origen i l'àmbit de cada una d'elles. Per exemple si parlem d'un vals, una seguidilla, una samba, un tango, un blues... sabem que la seva característica principal és la seva estructura rítmica, i l'origen geogràfic del ritme. Així doncs, la seva procedència serà Alemanya, Espanya, Brasil, Argentina, Estats Units...

Finalment, cal dir que les músiques més actuals com el Rap, Reguetón, Soul, Reggae, Trap, Hip Hop... són l'exponent d'una fusió d'estils, cultures i llenguatges, que podríem dir no tenen fronteres i s'expandeixen per tot arreu a través dels mitjans de comunicació, és a dir, es tracta d'una música fortament "globalitzada".

Dins l'àmbit de la música denominada clàssica trobem termes similars, però que impliquen i defineixen d'una manera molt clara un tipus de creació musical que va més enllà d'un estil o característica. Aquest és el cas de la paraula francesa "Mélodie". La Mélodie és la síntesi francesa d'una manera única d'entendre la música per a veu amb acompanyament de piano o d'orquestra., de la mateixa manera que el "Lied" ho fou per als països de parla alemanya. El lied va evolucionar a partir de les cançons per a veu amb acompanyament d'inspiració popular. Al romanticisme la música que es feia a les cases dels burgesos (a les quals sempre hi havia un piano o una guitarra) va anar refinant-se i es va inspirar amb els textos dels grans poetes. Aquests hi aportaren una qualitat literària decisiva. Aquesta important aportació va atreure a compositors com Schubert, Schumann, Liszt, Mendelssohn, Wolf, d'entre d'altres, que varen dedicar gran part de la seva producció musical a aquest gènere. Així el Lied es va convertir en una forma única del romanticisme alemany. Paral·lelament al lied alemany, a França la música per a veu amb acompanyament al principi també va beure del romanticisme literari, no obstant això, la diferència evident de la sonoritat del francès i el

seu caràcter més temperamental marcaren els inicis de la gestació de la mélodie. Podem considerar a Gounod com a la figura que fa el canvi, encara que amb textos romàntics, va configurant un món sonor molt més emfatitzat en la sonoritat, en la suggestió i sobretot en la línia melòdica. Aquesta està marcada per un refinament i la influència d'una de les grans passions franceses d'aquell temps: l'orientalisme i l'exotisme. Aquí neix una seducció que nodrirà i enriquirà la música francesa. La pintura impressionista va aportar una nova visió de l'art, la poesia assumeix l'avantguarda i proporciona a la música el pinzell i la tela per "pintar" un ambient sonor, suggestiu, nou, sensual, càlid, allunyat del pensament concís i predeterminat de la música wagneriana, model de l'ideal germànic. Els dos compositors que apuntalaren i definiran de manera definitiva la mélodie són: Fauré i Debussy. Aquests foren en altre temps estudiosos i devots de la música wagneriana, igual que quasi tota la resta de compositors europeus, però decidiren expressar la seva creativitat utilitzant una estètica i recursos totalment diferents.

Al repertori francès que avui presentem Gounod, Debussy i Fauré són els nostres protagonistes. Com hem dit abans Gounod és el punt de partida del romanticisme cap a l'impressionisme musical. Estructures estròfiques, simetries, harmonies vaporoses tonals, acompanyament pianístic més conservador, i una línia melòdica que cerca l'excelsitud basada en el text. Debussy i Fauré duran la mélodie a les cotes més altes i deixaran una clara empremta en tota la música francesa, i a més l'exportaran a la resta. L'impressionisme, el simbolisme i el surrealisme, aniran impregnant les noves melodies que ara es fonen amb el piano, propiciant atmosferes vaporoses, etèries, oníriques, que escapen al tradicional desenvolupament dramàtic dels textos. Els sentiments, l'acció, la reflexió... cedeixen en favor de la sensació, la suggestió, el somni o la sensualitat...

Podem dir que París (la ciutat de les llums) des de la segona meitat del segle XIX fins a la primera meitat del segle XX, és el centre artístic d'Europa un flux important d'artistes acudeixen a la ciutat

atrets per les avantguardes i la concentració de manifestacions culturals, científiques que culminen a l'exposició mundial de 1889.

Passem ara als tres compositors catalans que completen el programa del concert: Toldrà, Mompou i Montsalvatge. Podríem afirmar que la "connexió" francesa és la clau: els tres compositors tingueren relació amb París i la música francesa. Toldrà fou un excel·lent músic, violinista, director... La composició només és una de les branques en les quals va treballar. És l'hereu d'un romanticisme que convertirà la cançó espanyola en un referent de qualitat i expressivitat, de la mateixa manera que el lied es va transformar en un referent de la música germànica. Mompou, tal vegada el més "afrancesat" viu una intimitat sonora en la qual expressa un discurs colorista ple de matisos. Montsalvatge crea una mixtura que podríem denominar "exòtica" en les seves composicions, deixeble de Messiaen, sintetitza tota la tradició francesa fusionada amb les músiques

i ritmes d'ultramar.

El nexa d'aquesta proposta musical és un recorregut melòdic pel romanticisme al segle XX. Les obres que avui us oferim bàsicament són obres per a veu i piano, exceptuant *Priere du Soir*, *Madrigal*, *Pavane* i *Les djins* que foren escrites per a cor i piano. Alguns dels compositors posteriorment veient les possibilitats i el resultat satisfactori, realitzaren versions per a cor i piano. És el cas de *Cantar del Alma* i *Punto de Habanera*. Les possibilitats que ofereix el cor en aquests tipus de música són excel·lents. Amplien l'aspecte harmònic, creen textures i posen a l'abast dels cantaires un repertori transcendental pel que fa al cant. Les versions oferides tenen un altíssim grau de qualitat i són fidels al cent per cent amb les obres originals.

Esperem i desitgem que la selecció us encoratgi a escoltar i a aprofundir en una de les més belles etapes de la història de la música.

“La Mélodie y el gusto francés”

Carles Ponseti Verdaguer

Hoy en día podemos encontrar muchas palabras que se refieren a una obra cantada, he aquí algunos ejemplos: canción, tema, melodía, tonada, balada, romanza, aria, cantinela, copla, bolero..., casi todos estos términos se identifican por el idioma en el que se cantan, la forma, la métrica, el ritmo... todo esto nos aporta información para identificar el origen y el ámbito de cada una de ellas. Por ejemplo, si hablamos de un vals, una seguidilla, una samba, un tango, un blues... sabemos que su característica principal es su estructura rítmica, y el origen geográfico del ritmo. Así pues, su procedencia será Alemania, España, Brasil, Argentina, Estados Unidos...

Finalmente, decir que las músicas más actuales como el Rap, Reguetón, Soul, Reggae, Trap, Hip Hop... son el exponente de una fusión de estilos, culturas y lenguajes, que podríamos decir que no tienen fronteras y se expanden por doquier mediante los medios de comunicación. Se trata pues de una música fuertemente “globalizada”

Dentro del ámbito de la música denominada clásica encontramos términos similares, pero que implican y definen de forma muy clara un tipo de creación musical que va más allá de un estilo o característica. Éste es el caso de la palabra francesa "Mélodie". Melodía es la síntesis francesa de una manera única de entender la música para voz con acompañamiento de piano o de orquesta, al igual que el "Lied" lo fue para los países de habla alemana. El lied evolucionó a partir de las canciones para voz con acompañamiento de inspiración popular. En el romanticismo la música que se hacía en las casas de los burgueses (en las que siempre había un piano o una guitarra) fue refinándose y se inspiró con los textos de los grandes poetas. Éstos aportaron una calidad literaria decisiva.

Esta importante aportación atrajo a compositores como Schubert, Schumann, Liszt, Mendelssohn, Wolf, entre otros, que dedicaron gran parte de su producción musical a este género.

Así, el Lied se convirtió en una forma única del romanticismo alemán. Paralelamente al lied alemán, en Francia la música para voz con acompañamiento al principio también bebió del romanticismo literario, sin embargo, la diferencia evidente de la sonoridad del francés y su carácter más temperamental marcaron los inicios de la gestación de la melodía. Podemos considerar a Gounod como la figura que hace el cambio, aunque con textos románticos va configurando un mundo sonoro mucho más enfatizado en la sonoridad, en la sugestión y sobre todo en la línea melódica. Ésta está marcada por un refinamiento y la influencia de una de las grandes pasiones francesas de aquel tiempo: el orientalismo y el exotismo. Aquí nace una seducción que nutrirá y enriquecerá la música francesa. La pintura impresionista aportó una nueva visión del arte, la poesía asume la vanguardia y proporciona a la música el pincel y la tela para "pintar" un ambiente sonoro, sugestivo, novedoso, sensual, cálido, alejado del pensamiento conciso y predeterminado de la música wagneriana, modelo del ideal germánico. Los dos compositores que apuntalarán y definirán de modo definitivo la melodía son: Fauré y Debussy. Estos fueron en otro tiempo estudiosos y devotos de la música wagneriana, al igual que casi todo el resto de compositores europeos, pero decidieron expresar su creatividad utilizando una estética y recursos totalmente distintos.

En el repertorio francés que hoy presentamos Gounod, Debussy y Fauré son nuestros protagonistas. Como hemos dicho antes, Gounod es el punto de partida del romanticismo hacia el impresionismo musical. Estructuras estróficas, simetrías, armonías vaporosas tonales, acompañamiento pianístico más conservador, y una línea melódica que busca la excelsitud basada en el texto. Debussy y Fauré llevarán la melodía a las cotas más altas y dejarán una clara impronta en toda la música francesa, y además la exportarán al resto. El impresionismo, el simbolismo y el surrealismo, irán impregnando las nuevas melodías que ahora se funden con el piano, propiciando atmósferas vaporosas, etéreas, oníricas, que escapan al tradicional desarrollo dramático de los textos. Los sentimientos, la acción, la reflexión... ceden a favor de la sensación, la sugestión, el sueño o la sensualidad...

Podemos decir que París (la ciudad de las luces) desde la segunda mitad del siglo XIX hasta la primera mitad del siglo XX, es el centro artístico de Europa, un flujo importante de artistas acuden a la ciudad atraídos por las vanguardias y la concentración de manifestaciones culturales y científicas que culminan en la exposición mundial de 1889.

Pasamos ahora a los tres compositores catalanes que completan el programa del concierto: Toldrà, Mompou y Montsalvatge. Podríamos afirmar que la "conexión" francesa es la clave: los tres compositores tuvieron relación con París y la música francesa. Toldrà fue un excelente músico, violinista, director, profesor... La composición es sólo una de las ramas en las que trabajó. Es el heredero de un romanticismo que convertirá la canción española en un referente de calidad y expresividad, al igual que el lied se transformó en un referente de la música germánica. Mompou, tal vez el más "afrancesado" vive una intimidad sonora en la que expresa un discurso colorista lleno de matices. Montsalvatge crea una mixtura que podríamos denominar "exótica" en sus composiciones, discípulo de Messiaen, sintetiza toda la tradición francesa fusionada con las músicas y ritmos de ultramar.

El nexo de esta propuesta musical es un recorrido melódico por el romanticismo en el siglo XX. Las obras que hoy les ofrecemos básicamente son obras para voz y piano, exceptuando *Priere du Soir*, *Madrigal*, *Pavane* y *Les djins* que fueron escritas para coro y piano. Algunos de los compositores posteriormente viendo las posibilidades y el resultado satisfactorio, realizaron versiones para coro y piano. Es el caso de *Cantar del Alma* y *Punto de Habanera*. Las posibilidades que ofrece el coro en este tipo de música son excelentes. Amplían el aspecto armónico, crean texturas y ponen al alcance de los cantores un repertorio trascendental en cuanto al canto. Las versiones ofrecidas poseen un altísimo grado de calidad y son fieles al cien por cien respecto a las obras originales.

Esperamos y deseamos que la selección les anime a escuchar y profundizar en una de las más bellas etapas de la historia de la música.

Prière du soir (Eugene Manuel)

Je veux prier: l'heure est propice,
Déjà le voile de la nuit
De l'horizon remonte et glisse
Sur la ville où meurt chaque bruit.

Je veux reporter ma pensée
Vers l'image trop effacée
D'un Dieu qui n'a pas de rigueur,
Et rallumer, par la prière,
Quelques rayons d'une lumière
Qui s'éteint presque dans mon coeur.

Hélas! prends ton vol, ô mon âme,
entr'ouvre tes deux ailes!
Tout semble t'inviter,
le temps, l'heure et le lieu;
Soulage les ennuis
qu'en secret tu recèles
Les hommes ont le jour,
le soir est fait pour Dieu!

L'absent (Fabrice Roy)

O silence des nuits
dont la voix seule est douce
Quand je n'ai plus sa voix,
Mystérieux rayons
qui glissez sur la mousse
Dans l'ombre de ces bois

Dites-moi si ses yeux à
l'heure où tout sommeille
Se rouvrent doucement
Et si ma bien-aimée,
alors que moi je veille,
Se souvient de l'absent.

Quand la lune est aux cieux,
baignant de sa lumière
Les grands bois et l'azur,
Quand des cloches du soir
qui tintent la prière
Vibre l'écho si pur,

Dites-moi si son âme,
un instant recueillie
S'élève avec leur chant,
Et si de leurs accords
la paisible harmonie
Lui rappelle l'absent.

Pregària de l'horabaixa

Vull pregar: és el moment adequat,
ja el vel de la nit
des de l'horitzó s'aixeca i llisca
cap a la ciutat on cada soroll mor.

Vull fer anar el meu pensament
cap a la imatge massa esborrada
d'un Déu que no és rigorós, i vull
reencendre, a través de la pregària,
uns quants raigs d'una llum
que gairebé s'apaga al meu cor.

Ai! agafa el teu vol, ànima meva,
separa les teves dues ales!
Tot sembla convidar-te:
temps, hora i lloc;
Alleuja els problemes
que amagues en secret
Els homes tenen el dia,
el vespre està fet per a Déu!

L'absent

O silenci de les nits,
on l'única veu és suau
Quan ja no tinc la seva veu,
rajos misteriosos
que llisquen sobre la molsa
a l'ombra d'aquest bosc,

Digues-me si els seus ulls,
en el moment en què tot està dormint,
es tornen a obrir suaument,
i si la meva estimada,
mentre estic despert,
se'n recorda de l'absent.

Quan la lluna està al cel,
banyant amb la seva llum
els grans boscos i l'azur,
quan les campanes de la nit
crident a l'oració,
vibren amb un eco tan pur,

digues-me si la seva ànima,
recollida per un moment,
s'eleva amb la seva cançó.
I si amb els seus acords,
la seva harmonia pacífica
se'n recorda de l'absent.

Plegaria de la tarde

Quiero rezar: es el momento adecuado,
ya el velo de la noche
desde el horizonte se levanta y se desliza
hacia la ciudad donde cada ruido muere.

Quiero dejar ir mi pensamiento
hacia la imagen demasiado borrada
de un Dios que no es riguroso,
y quiero reencender, a través de la
plegaria, unos cuantos rayos de una luz
que casi se apaga en mi corazón.

¡Ai! ¡Coge tu vuelo, alma mía,
separa tus dos alas!
Todo parece invitarte:
tiempo, hora y lugar;
Alivia los problemas que
escondes en secreto
¡Los hombres tienen el día,
el atardecer está hecho para Dios!

El ausente

¡Oh, silencio de las noches,
donde la única voz es suave!
Cuando ya no tengo su voz,
rayos misteriosos
que se deslizan sobre el musgo
a la sombra de este bosque,

Dime si sus ojos, en el momento
en que todo está dormido,
se vuelven a abrir suavemente,
y si mi estimada,
mientras estoy despierto,
se acuerda del ausente.

Quando la luna está en el cielo,
bañando con su luz
los grandes bosques y el azur,
cuando las campanas de la noche
llamando a la oración,
vibran con un eco tan puro,

dime si su alma,
recogida por un momento,
se eleva con su canción.
Y si con sus acordes,
su armonía pacífica
se acuerda del ausente.

Aimons-nous (Jules Barbier)

Au fleuve le ruisseau se mêle,
Et le fleuve à la mer
Au vent la brise unit son aile,
Se confond dans l'air!

Femme, c'est la loi suprême!
Ange, c'est la douce loi!
Tout vent s'unir à ce qu'il aime!
M'aimes-tu, dis-moi?

Vois les cieux dorer les cîmes!
Vois s'unir les flots heureux!
Vois se pencher sur les abîmes
ces lierres amoureux!

Le soleil étreint la terre!
L'oiseau chante et pleure, hélas!
Pourquoi ce divin mystère
Si tu n'aimes pas!

Comme ces rayons de flamme,
Et ces flots, et ces zéphirs,
Mon âme cherche dans ton âme
L'écho de ses soupirs!

Comme ces oiseaux fidèles,
Dans le nid de leurs amours,
Blottis et pliant leurs ailes,
Aimons nous toujours!

Mignon (Louis Gallet)

Connais-tu le pays où
dans l'immense plaine
Brille comme de l'or
le fruit des orangers
Où sous des cieux bénis
une amoureuse haleine
Recueille et porte au loin
le parfum des vergers?
Ce pays où le jour plus radieux se lève
Le connais-tu, dis-moi le connais-tu?
C'est là, mon bien-aimé,
que m'emporte mon rêve!
C'est là, que je voudrais m'en aller avec toi!
Connais-tu la maison
toute blanche et posée
Dans les bosquets de myrte
aimés des papillons
Et les champs lumineux où la fraîche rosée

Estimem-nos

Al riu es barreja la riera,
I el riu al mar
Al vent la brisa uneix l'ala,
Barrejades a l'aire!

Dona, és la llei suprema!
Àngel, és la dolça llei!
Tot vent s'uneix amb allò que li agrada!
M'estimes, digues-ho?

Mireu el cel daurar els cims!
Mireu com s'uneixen les ones felïçes!
Mira com s'inclinen sobre els avencs
aquelles vinyes amoroses!

El sol abraça la terra!
L'ocell canta i plora, ai!
Per què aquest misteri diví
Si no et complau!

Com aquests raigs de flama,
i aquestes ones, i aquests zèfirs,
la meva ànima busca en la teva ànima
el ressò dels seus sospirs!

Com aquells fidels ocells,
al niu dels seus amors,
acoblats i doblegant les ales,
estimem-nos sempre!

Bonic

Coneixes el país on
a la immensa plana
el fruit dels tarongers
brilla com l'or,
on sota els cels beneïts
un alè amorós
recull i duu enfora
l'olor dels horts?
Aquest país on el dia surt més brillant
El coneixes, digues-me, el coneixes?
És allà, estimada meva,
que em porta el meu somni!
És allà on m'agradaria anar amb tu!
Coneixes la casa
tota blanca i aparellada
als prats de murta
estimats per les papallones, i els
camps lluminosos on la fresca rosada

Amémonos

En el río se mezcla el arroyo,
Y el río en el mar
Al viento la brisa une el ala,
¡Mezcladas en el aire!

¡Mujer, es la ley suprema!
¡Ángel, es la dulce ley!
¡Todo viento se une con aquello que le
agrada! ¿Me estimas, dílo?

¡Mire el cielo dorar las cimas!
¡Mire cómo se unen las olas felices!
¡Mira cómo se inclinan sobre los abismos
aquellas viñas amorosas!

¡El sol abraza la tierra!
¡El pájaro canta y llora, ay!
Por qué este misterio divino
¡Si no te complace!

Como esos rayos de llama,
y esas ondas, y estos céfiros,
mi alma busca en tu alma
el eco de sus suspiros!

Como aquellos fieles pájaros,
en el nido de sus amores,
acoplados y doblando las alas.
¡Amémonos siempre!

Bonito

¿Conoces el país donde
en la inmensa llanura
el fruto de los naranjos
brilla como el oro
donde bajo los cielos benditos
un amoroso aliento
recoge y lleva lejos
el olor de los huertos?
Ese país donde el día sale más brillante
Lo conoces, dime, ¿lo conoces?
¡Es allí, estimada mía,
que me lleva mi sueño!
¡Es allí donde me gustaría ir contigo!
Conoces la casa
toda blanca y dispuesta
en los prados de murta
amados por las mariposas, y los campos
luminosos donde el fresco rocío

Sème ses diamants dans l'herbe des sillons?
Ce pays où le jour plus radieux se lève
Le connais-tu, dis-moi le connais-tu?
C'est là, mon bien-aimé,
que m'emporte mon rêve!
C'est là, que je voudrais m'en aller
avec toi!

Romance (Paul Bourget)

L'âme évaporée et souffrante,
L'âme douce, l'âme odorante
Des lis divins que j'ai cueillis
Dans le jardin de ta pensée,
Où donc les vents l'ont-ils chassée,
Cette âme adorable des lis?

N'est-il plus un parfum qui reste
De la suavité céleste
Des jours où tu m'enveloppais
D'une vapeur surnaturelle,
Faites d'espoir, d'amour fidèle,
De béatitude et de paix?...

Madrigal (Armand Silvestre)

LES JEUNES GENS

– Inhumaines qui, sans merci,
Vous raillez de notre souci, Aimez ! aimez
quand on vous aime!

LES JEUNES FILLES

– Ingrats qui ne vous doutez pas
Des rêves éclos sur vos pas,
Aimez ! aimez
quand on vous aime !

LES JEUNES GENS

– Sachez, ô cruelles Beautés,
Que les jours d'aimer sont comptés.
Aimez ! aimez
quand on vous aime !

LES JEUNES FILLES

– Sachez, amoureux inconstants,
Que le bien d'aimer n'a qu'un temps. Aimez
! aimez
quand on vous aime !

ENSEMBLE

Le même destin nous poursuit

Sembrar els seus diamants a l'herba dels
solcs?

Aquest país on s'alba el dia més brillant
El coneixeu, digueu-me que el coneixeu?
És allà, estimada, que em porta el meu somni!
Aquí és on m'agradaria anar amb
vosaltres!

Romance

L'ànima que s'evapora i sofreix,
L'ànima dolça, l'ànima perfumada
Lliris divins que vaig arrencar
al jardí del teu pensament,
On la portaren els vents,
aquella adorable ànima dels lliris?

És que ja no queda cap aroma,
Dolçor celestial,
Dels dies en què m'amanyagaves
Amb un vapor sobrenatural,
Fet d'esperança, d'amor fidel, De beatitud
i pau? ...

Madrigal

ELS AL·LOTS

– Inhumanes, que, sense pietat,
us burleu del nostre neguit,
estimau, estimau quan us estimem!

LES AL·LOTES

– Ingrats, que no us adoneu dels somnis
que brollen al vostre pas,
estimau, estimau
quan us estimem!

ELS AL·LOTS

– Sapieu, oh cruelles belleses,
que els dies d'estimar estan comptats.
Estimeu, estimeu
quan us estimem!

LES AL·LOTES

– Sapieu, enamorats inconstants,
que el bé d'estimar només té un temps.
Estimau, estimau
quan us estimem!

TOTS

El mateix destí ens persegueix

siembra sus diamantes en la hierba de
los surcos?

Ese país donde el día sale más brillante,
lo conoces, dime, ¿lo conoces?
¡Es allí, estimada mía, que me lleva mi
sueño! ¡Es allí donde me gustaría ir
contigo!

Romance

El alma que se evapora y sufre,
El alma dulce, el alma fragante
lirios divinos que arranqué
en el jardín de tu pensamiento
¿A dónde la llevaron los vientos,
esa adorable alma de los lirios?

¿Ya no queda ningún olor,
Dulzura celestial,
De los días en los que me envolviste
con un vapor sobrenatural, Hecho de
esperanza, de amor fiel, ¿De la
bienaventuranza y la paz

Madrigal

LOS CHICOS

– Inhumanas, que, sin piedad,
os burláis de nuestra inquietud, ¡amad,
amad cuando os amamos!

LAS CHICAS

– Ingratos, que no os dais cuenta de los
sueños que brotan a vuestro paso,
¡amad, amad
cuando os amamos!

LOS CHICOS

Sabed, oh crueles beldades,
que los días de amar están contados.
¡Amad, amad
cuando os amamos!

LAS CHICAS

– Sabed, enamorados inconstantes,
que el bien de amar sólo tiene un tiempo.
¡Amad, amad
cuando os amamos!

TODOS

El mismo destino nos persigue

Et notre folie est la même :
C'est celle d'aimer qui nous fuit,
C'est celle de fuir qui nous aime !

Les berceaux (Sully Prudhomme)

Le long des quais, les grands vaisseaux,
Que la houle incline en silence,
Ne prennent pas garde aux berceaux
Que la main des femmes balance.

Mais viendra le jour des adieux,
Car il faut que les femmes pleurent,
Et que les hommes curieux
Tentent les horizons qui leurrent!

Et ce jour-là, les grands vaisseaux,
Fuyant le port qui diminue,
Sentent leur masse retenue
Par l'âme des lointains berceaux.

Les Djinns (Victor Hugo)

Murs, ville
Et port,
Asile
De mort,
Mer grise
Où brise
La brise
Tout dort.
Dans la plaine
Nait un bruit.
C'est l'haleine
De la nuit.
Elle brame
Comme une âme
Qu'une flamme
Toujours suit.
La voix plus haute
Semble un grelot.
D'un nain qui saute
C'est le galop.
Il fuit, s'élançe,
Puis en cadence
Sur un pied danse
Au bout d'un flot
La rumeur approche,
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit,
Comme un bruit de foule
Qui tonne et qui roule
Et tantôt s'écroule
Et tantôt grandit.

i la nostra bogeria és la mateixa:
la d'estimar aquell qui fuig de
nosaltres i fugir d'aquell qui ens estima.

Els bressols

Al llarg del moll, els grans vaixells,
Que les onades inclinen en silenci,
No es preocupen pels bressols,
Balancejats per la mà de les dones.

Però arribarà el dia dels adéus,
Perquè les dones han de plorar,
I que els homes curiosos
temptin els horitzons que atrauen!

I aquell dia els grans vaixells,
fugint del port minvant,
senten la seva massa retinguda
per l'ànima dels bressols llunyans.

Els Djinns

Muralles, poble
i port,
refugi
de mort,
la mar grisa
on bufa
la brisa
tot s'adorm.
A la plana
neix un renou.
És l'alè
de la nit.
Ella brama
com una ànima
que a una flama
sempre segueix.
La veu més alta
sembla una campana.
D'un nan que salta,
és el galop.
Ell fuig, s'eleva,
després amb cadència
dansa sobre un peu
a la cresta de l'ona.
El rumor s'acosta,
l'eco el repeteix,
és com la campana
d'un convent maleït,
com un renou de follia
que trona i que roda,
que de vegades s'ensorra
i de vegades es fa gran.

y nuestra locura es la misma:
la de amar a quien huye de nosotros
y huir de quien nos ama.

Las cunas

A lo largo del muelle, los grandes barcos,
Que las olas inclinan en silencio,
No se preocupan por las cunas,
Mecidas por la mano de las mujeres.

Pero llegará el día de los adioses,
Porque las mujeres deben llorar,
¡Y que los hombres curiosos
tienten los horizontes que atraen!

Y ese día los grandes barcos,
huyendo del puerto menguante,
sienten su masa retenida
por el alma de las cunas lejanas.

Los Djinns

Murallas, pueblo
y puerto,
refugio
de muerte,
mar gris
donde sopla
la brisa
todo duerme.
En la llanura
nace un ruido.
Es el aliento
de la noche.
ella brama
como un alma
que a una llama
siempre sigue.
La voz más alta
parece una campana.
De un enano que salta,
es el galope.
Él huye, se eleva,
después con cadencia
danza sobre un pie
en la cresta de la ola.
El rumor acerca,
el eco lo repite,
es como la campana
de un convento maldito,
como un ruido de locura
que truena y que rueda,
que a veces se derrumba
ya veces se hace mayor.

Dieu! La voix sépulcrale
Des Djinns!... - Quel bruit ils font!
Fuyons sous la spirale
De l'escalier profond!
Déjà s'éteint ma lampe,
Et l'ombre de la rampe..
Qui le long du mur rampe,
Monte jusqu'au plafond.!
Cris de l'enfer!
voix qui hurle et qui pleure!
L'horrible essaim, poussé par l'aquilon,
Sans doute, o ciel! s'abat sur ma
demeure.
Le mur fléchit sous le noir bataillon.
La maison crie et chancelle penchée,
Et l'on dirait que, du sol arrachée,
Ainsi qu'il chasse une feuille séchée,
Le vent la roule avec leur tourbillon!
Prophète! Si ta main me sauve
De ces impurs démons des soirs,
J'irai prosterner mon front chauve
Devant tes sacrés encensoirs!
Fais que sur ces portes fidèles
Meure leur souffle d'étincelles,
Et qu'en vain l'angle de leurs ailes
Grince et crie sur ces vitraux noirs!
De leurs ailes lointaines
Le battement décroît.
Si faible, que l'on croit
Oùir la sauterelle
Crier d'une voix grêle
Ou pétiller la grêle
Sur le plomb d'un vieux toit.
Les Djinns funèbres,
Fils du trépas,
Dans les ténèbres
Pressent leur pas;
Leur essaim gronde;
Ainsi, profonde,
Murmure une onde
Qu'on ne voit pas.
Ce bruit vague
Qui s'endort,
C'est la vague
Sur le bord;
C'est la plainte
Presque éteinte
D'une sainte
Pour un mort.
On doute
La nuit...
J'écoute: -
Tout fuit,
Tout passe;
L'espace
Efface
Le bruit.

Déu! La veu sepulcral
dels Djinns!... Quin renou que fan!
Fugim sota l'espíral
de l'escala profunda!
Ja s'apaga la meva làmpara,
i l'ombra de la rampa...
El que escala al llarg de la pared,
puja fins al sostre.
Crits de l'infern!
Veu que crida i que plora!
L'horrible eixam impulsat pel vent del
nord, sens dubte, oh cel! S'abat sobre la
meva morada.
La pared es doblega sota el negre
batalló. La casa crida i trontolla
inclinada, i sembla que del terra estripat,
tan bon punt aixeca una fulla seca,
el vent la fa rodar amb el seu remolí!
Profeta! Si la teva mà em salva
d'aquests dimonis impurs dels vespres,
aniré a postrar el meu cap calb
davant els teus sagrats encensers!
Fes que sobre aquestes portes fidels
mori el seu alè d'espurnes,
i que inútilment l'urpa dels llurs ales
grinyoli i cridi sobre aquests vitralls
negres! De les seves ales llunyanes
el seu batec amaina.
tan feble, que hom creu
escoltar la llagosta
que crida amb una veu aguda
o que la calamarsa ressona
damunt el gris d'un vell sostre.
Els Djinns fúnebres,
fills de la mort,
dins les tenebres
afanyen el seu pas;
llur eixam retruny;
així, profunda,
murmura una onada
que ningú no veu.
Aquest renou d'ona
que s'adorm,
és l'onada
a la platja;
és la queixa
gairebé apagada
d'una santa
per un mort.
Hom dubta,
la nit...
Jo escolt,
tot se'n va,
tot passa;
l'espai
esborra
el renou.

¡Dios! ¡La voz sepulcral
de los Djinns! ... ¿Qué ruido hacen!
Huimos bajo la espiral
de la escalera profunda!
Ya se apaga mi lámpara,
y la sombra de la rampa ...
Quien escala a lo largo de la pared,
sube hasta el techo.
Gritos del infierno!
Voz que llama y que llora!
El horrible enjambre impulsado por el
viento del norte, sin duda, ¡oh cielo! Se
abate sobre mi morada.
La pared se dobla bajo el negro
batallón. La casa gime y se tambalea
inclinada, y parece que el suelo roto,
tan pronto levanta una hoja seca,
el viento la hace rodar con su remolino!
Profeta! Si tu mano me salva de estos
demonios impuros de las noches,
iré a postrar mi cabeza calva
ante tus sagrados incensarios!
Haz que sobre estas puertas fieles
muera su aliento de chispas,
y que inútilmente la garra de sus alas
chirrié y grite sobre estos vitrales
negros! De sus alas lejanas
su latido amaina.
tan débil, que uno cree
escuchar la langosta
que llama con una voz aguda
o que el granizo resuena
sobre el gris de un viejo techo.
Los Djinns fúnebres,
hijos de la muerte,
dentro de las tinieblas
apresuran su paso;
su enjambre retumba;
así, profunda,
murmura una ola
que nadie ve.
Este ruido de onda
que duerme,
es la ola
en la playa;
es la queja
casi apagada
de una santa
por un muerto.
Se duda,
la noche ...
Yo escucho,
todo se va,
todo pasa;
el espacio
borra
el ruido.

Pavane (Robert de Montesquiou)

C'est Lindor! C'est Tircis!
Et c'est tous nos vainqueurs!
C'est Myrtil! C'est Lydé!
Les reines de nos cœurs.
Comme ils sont provocants!
Comme ils sont fiers toujours!
Comme on ose régner
sur nos sorts et nos jours!
Faites attention!
Observez la mesure!
O la mortelle injure!
La cadence est moins lente,
et la chute plus sûre.
Nous rabattrons bien leurs caquets!
Nous serons bientôt leurs laquais!
Qu'ils sont laids!
Chers minois!
Qu'ils sont fols!
Airs coquets!
Et c'est toujours de même,
et c'est ainsi toujours!
On s'adore! On se hait!
On maudit ses amours!
Adieu Myrtil! Églé! Chloé!
Démonis moqueurs!
Adieu donc et bons jours
aux tyrans de nos cœurs!
Et bons jours!

Pavana

Lindor és! Això és Tircis!
I són tots els nostres vencedors!
És Myrtil! Lydia és!
Reines dels nostres cors.
Quin repte són!
I no deixen de ser orgullosos!
Com ens atrevim a descartar els nostres
destins i els nostres dies!
Aneu amb compte!
Observeu la mesura!
O injúria mortal!
El ritme és menys lent
i la caiguda segura.
Nosaltres farem amainar les seves
xafarderies! Aviat serem els seus lacais!
Com són de lletjos!
Estimats rostres!
Que són de ximples!
Aires coquetes!
I sempre és el mateix,
i sempre és així!
Hom s'encanta! Hom no s'agrada! Hom
maleeix els seus amors!
Adéu Myrtil! Egle! Chloe!
Dimonis burletes!
Adéu, doncs, i bon dia
als tirans dels nostres cors!
I bon dia!

Pavana

¡Lindor es! ¡Éste es Tircis!
¡Y son todos nuestros vencedores!
¡Es Myrtila! ¡Lydia es!
Reinas de nuestros corazones.
¡Qué reto son!
¡Y no dejan de ser orgullosos! ¡Como
nos atrevemos a descartar nuestros
destinos y nuestros días!
¡Tened cuidado!
¡Observad la medida!
¡O injuria mortal!
El ritmo es menos lento
y la caída segura.
¡Nosotros haremos amainar sus chismes!
¡Pronto seremos sus lacayos!
¡Qué feos son!
¡Estimados rostros!
¡Qué tontos son!
¡Aires coquetos!
¡Y siempre es lo mismo,
y siempre es así!
¡Uno se encanta! ¡Otro no se gusta!
¡Otro maldice sus amores!
¡Adiós Myrtil, Egle, Chloe!
¡Demonios burlescos!
¡Adiós, pues, y buenos días
a los tiranos de nuestros corazones!
¡Y buenos días!

Damunt de tu, només les flors (Josep Janés)

Damunt de tu, només les flors.
Eren com una ofrena blanca :
la llum que daven al teu cos,
mai més seria de la branca.

Tota una vida de perfum
amb el seu bes t'era donada.
Tu resplendies de la llum
per l'esguard clos atresorada.

Si hagués pogut ésser sospir
de flor ! Donar-me com un lllir
a tu, per què la meva vida.
S'anés marcint sobre el teu pit.

Cantar del Alma (San Juan de la Cruz)

Aquella eterna fuente está escondida,
Qué bien sé yo do tiene su manida.
Aunque es de noche.

Sé que no puede ser cosa tan bella.
Y que cielos y tierra beben de ella,
Aunque es de noche.

El corriente que nace de esta fuente
Bien sé yo que es tan capaz y tan potente
Aunque es de noche.

Su origen no lo sé, pues no le tiene,
Mas sé que todo origen de ella viene,
Aunque es de noche.

Sé ser tan caudalosas sus corrientes,
Que infiernos, cielos riegan, y a las
gentes, Aunque es de noche.

Aquesta viva fuente, que yo deseo,
En este pan de vida yo la veo,
Aunque es de noche.

A l'ombra del lledoner (Tomàs Garcés)

A l'ombra del lledoner
una fadrineta plora.
La tarda mor dalt del cim
i llisca per la rossola,
l'esfilagarsen els brucs,
la tenebra se l'emporta.
La noia plora d'enyor:
el lledoner no fa ombra.
Fadrina, l'amor és lluny;
enllà, la carena fosca.
Si passava un cavaller...
Du el cavall blanc de la brida.
L'arbre li dona repòs,
l'oratge, manyac, arriba.
Al cel la llum de l'estel
és la rosada del dia.
-Cavaller, l'amor és lluny;
amb l'ombra i el cant fugia.
-Fadrina, l'amor és lluny;
per l'ampla plana camina.
La nit sospira, la nit,
el bosc, la riera clara.
Les branques del lledoner
són fines i despullades;
fulla i ocell n'han fugit,
però hi crema l'estelada.
Fadrina, l'amor és lluny;
demana'l a punta d'alba,
quan l'ombra del lledoner
s'allargui com un miracle.

Punto de Habanera (Néstor Luján)

La niña criolla pasa
con su miriñaque blanco.
¡Qué blanco!
¡Hola! Crespón de tu espuma;
¡Marineros, contempladla!
Va mojadita de lunas
que le hacen su piel mulata;
Niña no te quejes,
tan solo por esta tarde.
Quisiera mandar al agua
que no se escape de pronto
de la cárcel de tu falda.
Tu cuerpo encierra esta tarde
rumor de abrirse de dalia.
Niña no te quejes,
tu cuerpo de fruta está
dormido en fresco brocado.
Tu cintura vibra fina
con la nobleza de un látigo,
toda tu piel huele alegre
a limonal y naranjo.
Los marineros te miran
y se te quedan mirando.
La niña criolla pasa
con su miriñaque blanco.
¡Qué blanco!

Traducció i adaptació dels textos: Joan Carles Simó

Rotger

DURENDESA[®]
ASESORES INMOBILIARIOS

